

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 75.672 van 3 september 1998  
in de zaak A. 41.862/VII-9285.**

In zake : 1. Etienne HEIRMAN,  
2. Barbara VAN DER STRAETEN-VAN DEN BROECKE  
(overleden dd. 19/9/1997)  
Rechtsgeding hervat door  
Lutgarde VAN DER STRAETEN,  
die woonplaats kiezen bij  
Advocaat I. LAUREYS,  
kantoor houdende te BUGGENHOUT,  
Provincialebaan 22

tegen :

de bestendige deputatie van de provincieraad  
van OOST-VLAANDEREN

tussenkomen de partij :

Godelieve VAN GEEM,  
die woonplaats kiest bij  
Advocaat M. DENYS,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Grote Hertstraat 12.

-----  
**D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,**

Gezien het verzoekschrift dat Etienne HEIRMAN en Barbara VAN DER STRAETEN-VAN DEN BROECKE op 12 januari 1990 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 19 oktober 1989 waarbij het beroep ingediend door de v.z.w. RALDES en de verzoekende partijen, tegen het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente WICHELEN van 30 november 1988 waarbij aan de tussenkomen de partij vergunning werd verleend tot exploitatie van een landbouwbedrijf met 300 varkens en 25 runderen en dit voor een termijn van 15 jaar niet wordt ingewilligd;

Gelet op het arrest nr. 34.347 van 13 maart 1990 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 9 februari 1990;

Gelet op de beschikking van 15 maart 1990 die de tussenkomst van Godelieve VAN GEEM toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op de beschikking van 18 augustus 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 mei 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 11 juni 1998;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat I. LAUREYS, die verschijnt voor verzoekers, van bestuurssecretaris I. CORRYN, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat T. DE WAELE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

## **1. De hervatting van het geding**

1.1. Overwegende dat uit een uittreksel van de overlijdensakte van de gemeente Wichelen blijkt dat Barbara VAN DEN BROECKE op 19 september 1997 is overleden; dat de wettige erfgename van Barbara VAN DEN BROECKE, namelijk haar dochter Lutgarde VAN DER STRAETEN, op 6 januari 1998 een verzoekschrift tot hervatting van het geding heeft ingediend;

1.2. Overwegende dat de tussenkomende partij in haar laatste memorie doet gelden dat Lutgarde VAN DER STRAETEN geen belang heeft bij het beroep en dus ook niet bij de hervatting van het geding daar zij in tegenstelling tot haar overleden moeder niet woonachtig is aan de Heide te Wichelen, maar te Aalst, Nieuwbeekstraat 126, dit is op een zeer ruime afstand van de vergunde inrichting;

1.3. Overwegende dat het betoog van de tussenkomende partij niet opgaat; dat als eigenaar van het goed, gelegen in de onmiddellijke omgeving van de vergunningsplichtige inrichting, Lutgarde VAN DER STRAETEN over het rechtens vereiste belang beschikt bij het verderzetten van het geding; dat niet is vereist dat zij aldaar effectief woonachtig is;

## **2. De gegevens van de zaak.**

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat.

2.1. Op 8 december 1986 dienen de echtgenoten Robert EECKHOUDT-VAN GEEM een vergunningsaanvraag in voor het in werking houden van een landbouwinrichting "waarvan de vergunningstermijn verstreken is" en de uitbreiding van de oude inrichting met 300 varkens en 25 stuks rundvee.

Na het doorlopen van de administratieve procedure, verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wichelen op 30 november 1988 een vergunning tot het uitbaten van een landbouwbedrijf met 300 varkens en 25 stuks rundvee.

2.2. Door onder meer de verzoekende partijen wordt op 11 december 1988 tegen bovenvermelde beslissing, beroep aangetekend bij de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen. Zij doen in essentie gelden wat volgt :

"(...)

Wij bevestigen hierbij de elementen van onze bezwaarschriften met uitzondering van het ontbreken van de aalput welke ondertussen is aangebracht volgens de nieuwe regularisatiebouwvergunning van 3/8/1988, dewelke onverminderd van kracht blijven.

Als belangrijkste bijkomend motief wensen wij te benadrukken dat het gunstig advies van de Gezondheidsinspecteur van 12/3/1987 tegengesteld is aan diens advies uitgebracht op 27/3/1981, welke aanleiding gaf tot de exploitatieweigering door de Bestendige Deputatie van 23/1/1981 (lees 23.10.1981) voor het houden van 240 varkens. Thans gaat het nog om meer varkens (300), de industriële uitbating (=los van de eigen voederwinning) wordt door de bedrijfsleider erkend door het voorzien van 2 voedersilo's voor het bedrijf, en de wetgeving dienaangaande is niet gewijzigd.

M.a.w. in redelijkheid en in rechte mogen wij eenzelfde advies verwachten. Het thans uitgebrachte gunstig advies geeft trouwens geen enkele motivering (laat staan dat dit juridisch te verantwoorden zou zijn) ter afwijking van het oorspronkelijk advies.

In tweede orde menen we nogmaals (zie ons bezwaarschrift) dat het voorbarig is, ja zelfs onbezonnen thans een exploitatievergunning te verlenen in een gebouw, waarvoor de bouwvergunning

door ons werd aangevochten bij de Raad van State (bijlage 7).

Gelet op de recente regularisatie-bouwvergunning zal eerstdaags een nieuw annulatieverzoekschrift ingeleid worden bij de Raad van State. Wij zullen de Bestendige Deputatie hiervan dan ook onmiddellijk een afschrift bezorgen.

Bovendien zijn we de mening toegedaan dat niet voldaan is aan de brief van 9/7/1986 van het bestuur van Leefmilieu te Gent (bijlage 8) inzake de vergunningsplicht van andere elementen van het bedrijf dan het houden van vee (aardappelbewaarplaats, voorzorgsmaatregelen ter bescherming van het grondwater, opslag van hooi, stro en in de loods).

Tenslotte is voorwaarde 8 (varkensstallen) niet te realiseren (noch werd een uitvoeringstermijn opgelegd) daar de stallen gedeeltelijk palen aan de openbare weg. Ook hierom is het advies van de Gezondheidsinspecteur aangetast door onzorgvuldigheid.

(...)"

2.3. In het kader van de beroepsprocedure worden volgende adviezen uitgebracht :

a) Op 8 februari 1989 door het Bestuur Ruimtelijke Ordening. Daarin wordt het reeds op 10 februari 1987 ingenomen standpunt behouden. Dit luidt als volgt :

"Gelet op het bij K.B. dd. 7/11/78 vastgesteld gewestplan Dendermonde;

Overwegende dat het perceel gelegen is een landelijk woongebied (50 m) achteraan agrarisch waarvoor art. 6.1.2.2. en 11.4.1. van het K.B. van 28.12.72 van toepassing zijn;

dat de aanvraag niet strijdig is met de bestemming van het gebied om reden dat het voorwerp van de aanvraag enkel complementair is aan de huidige bestemming; ± 100 m van een woongebied;

Overwegende dat het perceel eveneens gelegen is binnen de omtrek van de dd. 30/11/68 vergunde verkaveling;

BESLUIT : gunstig advies".

b) Op 13 februari 1989 door de Administratie voor Gezondheidszorg, Hygiëne en Gezondheidsinspectie :

"Ik heb de eer U ons gunstig advies dd. 12.3.87 voor de exploitatie van een landbouwbedrijf met 300 varkens en 25 runderen, in beroep te bevestigen voor 15 jaar.

Het betreft de verdere exploitatie van een bestaand familiaal landbouwbedrijf, vooraan gelegen in woongebied met landelijk karakter, achteraan in agrarisch gebied.

De nieuw opgerichte mestvarkensstal voor max. 240 dieren, nog niet in exploitatie, is gesitueerd in agrarisch gebied.

Deze stal zal een mestopslagcapaciteit van meer dan 6 maand waarborgen.

Aan de straatzijde werd reeds een volledig groen scherm aangebracht.

De bestaande varkensstallen, gelegen in het woongebied met landelijk karakter vooraan, worden niet terug in gebruik genomen.

Het is in tegendeel de bedoeling in de toekomst een 30-tal zeugen met biggen te houden in een stal gelegen in agrarisch gebied, na aanpassing en onderkeldering (waarvoor vergunning wordt aangevraagd), zodat een gesloten bedrijf ontstaat.

De huidige uitbating - momenteel een 20-tal melkvee en een 20-tal varkens - is goed verzorgd.

De uitbater beschikt m.i. over voldoende kultuurgrond (15 ha) voor mestverspreiding en voor eigen voedervoorziening."

c) Op 7 juni 1989 door AROL, Bestuur voor Leefmilieu :

"(...)

2)- het perceel is gelegen in een landelijk woongebied met losse, verspreide bebouwing. Het perceel paalt langs 3 zijden aan openbare wegen en langs de noordzijde aan een perceel met vreemde woning.

De 2 voornaamste bezwaarvoerders wonen aan de overkant van deze wegen, resp. ten zuiden en ten oosten van het bedrijf, op  $\pm 10$  m. van de perceelsgrenzen van het bedrijf. In een straal van 50 m rond het perceel bevinden zich een negental woningen.

- In 1971 werd voor 10 jaar een expl. verg. verleend voor 150 mestvarkens.

In 1981 diende de exploitant een aanvraag tot verlenging in, waarover echter geen uitspraak werd gaan (gedaan), ondanks het aandringen van de exploitant.

In dec. 86 diende hij dan een nieuwe aanvraag in. Voor de exploitatie zonder vergunning gedurende 8 jaar treft de exploitant dus geen schuld.

- De runderen (25 in vergunningsbesluit, 35 op plan) zijn niet ingedeeld en hiervoor kunnen derhalve geen voorwaarden opgelegd worden.

- Momenteel worden er max. 60 varkens gehouden, in de bestaande stal (op 20 m van de woning van de exploitant) waarin vroeger 150 varkens zaten. De nieuwe stal voor 240 mestvarkens is in aanbouw (bouwvergunning bij MB van 10 mei 86).

- Het bedrijf wordt zeer zindelijk geëxploiteerd. De hinder zal m.i. tot een minimum beperkt blijven. De mestopslagcapaciteit bedraagt meer dan 6 maand en de uitbater bezit voldoende kultuurgrond voor mestverspreiding.

- De bedoeling is te evolueren tot een gesloten bedrijf (door vervangen van mestvarkens door zeugen zodat het totaal lager dan 300 blijft).

- De richtlijn van Minister LENSSENS betreffende uitbreidingen is niet van toepassing. Het besluit van het CBS dient aldus te worden bevestigd, met wijziging van de voorwaarden. I.h.b. voorwaarde 3 van art. 1 van het besluit dient vernietigd te worden.

#### BESPREKING VAN DE ARGUMENTEN DOOR DE APPELANTEN AANGEHAALD:

1. Het feit dat vermeld wordt dat er geen bezwaren waren, hoewel er 6 brieven werden ingediend, en het niet weerleggen van de bezwaren, is inderdaad een nalatigheid van het schepencollege (waardoor m.i. het risico bestaat dat de vergunning wordt vernietigd indien naar de Raad van State wordt gestapt) doch dit is geen reden om de vergunning te weigeren.
2. De toestand kan tussen 1981 en 87 in gunstige zin geëvolueerd zijn, zodat een verandering van het advies van Gezondheidszorg niet a priori onaanvaardbaar is.
3. Het motiveren van de adviezen is niet verplicht. Enkel het vergunningsbesluit dient "met redenen te worden omkleed".
4. Het al dan niet verlenen van een expl. verg. is volledig onafhankelijk v/d bouwvergunning, zodat dit argument geen grond heeft. Dit is ook de reden waarom de bijzondere voorwaarde 3 v/h besluit van het S.C. dient geschrapt.
5. Er werd inderdaad nog geen uitbreidingsverg. voor aardappelloods en eventuele andere aanhorigheden ingediend. Bij het plaatsbezoek werd echter vastgesteld dat enkel de varkens momenteel vergunningsplicht zijn. Voor de nog te plaatsen voedersilo's dient wel een uitbreiding te worden aangevraagd. Aardappelen worden niet meer gestockeerd.
6. Het al dan niet industrieel karakter heeft geen belang, alhoewel mag gezegd worden dat het hier duidelijk om een familiaal en eerder kleinschalig bedrijf gaat.
7. Wat de verkaveling betreft, verwijs ik naar de vraag van dhr. EECKHAUDT dd. 21 april 87 aan het

S.C. om te verzaken aan de verkaveling, en het gunstig advies van het Bestuur voor Stedebouw dd. 4.6.87 (brief van dhr. VANSTEELANDT aan het schepencollege)."

d) Op 25 augustus 1989 door de Provinciale Dienst voor de Bescherming van het Leefmilieu :

"(...)

Bij het onderzoek zijn er op de inrichting in de oude bestaande stallen  $\pm 60$  varkens ondergebracht. De nieuwe stal voor 240 mestvarkens is bijna voltooid. Voormelde nieuwbouwstal is van het volroostertype en is voorzien van een mestkelder met een capaciteit voldoende voor een mestopslag van 6 maanden.

De verluchting van de stal geschiedt door natuurlijke trek via de zijgevels en het opennokdaksysteem. Voor de nieuwbouw beschikt de exploitant over de bouwvergunning (in beroep afgeleverd bij M.B. op 12/05/1986).

De nieuwbouwstal bevindt zich (volgens het voorgelegd plan van de exploitant bij het onderzoek ter plaatse) op 52,5 m van de as van de (Heide) straat en op  $\pm 45$  m van de dichtstbijgelegen woning, nl. de woning van de beroeper dhr. VAN DER STRAETEN. De woning van dhr. E. HEIRMAN (eveneens beroeper) bevindt zich op  $\pm 70$  m van de nieuwbouwstal.

Met de uitbreiding van de nieuwbouwstal zou het bedrijf in gesloten circuit kunnen uitgebaat worden. Volgens de exploitant zou het totaal gespeende dieren (zeugen + mestvarkens) de 300 stuks nooit overschrijden.

De exploitatie wordt proper en hygiënisch uitgebaat. Bij het onderzoek zijn noch reukhinder, noch insecten waargenomen. Ter bestrijding van insecten worden de hokken geregeld behandeld met Stomoxin en Luxan veespray.

(...)

Voor wat de beroepsschriften betreft, verwijst de Dienst naar de bespreking en de zienswijze van de AROL en treedt deze bij.

Gelet op hetgeen voorafgaat, vnl. het feit dat de nieuwbouwstal zich bevindt in het agrarisch gebied op respectievelijk  $\pm 45$  en  $\pm 70$  m van de woningen van de beroepers, en mits het stipt naleven van de exploitatievoorwaarden dienaangaande, zou de inrichting zonder overdreven hinder voor de omwonenden kunnen worden uitgebaat. De Dienst stelt voor het beroep van dhr. E. HEIRMAN en consoorten niet in te willigen.";

2.4. Op 19 oktober 1989 wordt de thans bestreden beslissing genomen waarbij het beroep niet wordt ingewilligd;

### **3. De gegrondheid van het beroep.**

3.1.1.1. Overwegende dat de verzoekende partijen, in het eerste middel van het verzoekschrift betogen :

"Wij zijn van oordeel dat de bestreden beslissing het artikel 6 van de Grondwet schendt.

Inderdaad werd de exploitatievergunning zowel in eerste aanleg als in beroep kennelijk verenigbaar geacht met de verordende kracht van de voorschriften van het gewestplan, m.n. de ligging in een landelijk woongebied. Volgens art. 11 van het K.B. van 18/12/1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen is er inderdaad geen afstandsregel in acht te nemen door intensieve veeteeltstallen tot het landelijk woongebied in het algemeen (in ons geval een overwegend residentiële landelijk woongebied, een landelijk gehucht). Anderzijds moet die afstandsregel van 300 m wel gerespecteerd worden t.o.v. een gewoon woongebied. In beide gevallen gaat het om dezelfde zware hindersituaties die een evenwichtig nabuurschap ernstig en blijvend verstoren. De desbetreffende bepaling van art. 11 van het K.B. van 28-12-1972 houdt kennelijk enkel rekening met de belangen van de landbouwers en veekwekers, en niet met die van de gewone residentiële bewoners.

Overigens blijkt nergens uit het K.B. van 28-12-1972 welke het motief is van een verschillende behandeling van bewoners van een woongebied en bewoners van een landelijk woongebied.

(...)"

3.1.1.2. Overwegende dat de verzoekende partijen in het verzoekschrift tot nietigverklaring ervan blijken uit te gaan dat de exploitatie werd vergund in een "landelijk woongebied" van het bij koninklijk besluit van 7 november 1978 vastgesteld gewestplan Dendermonde; dat de verzoekende partijen met een aangetekend schrijven van 16 januari 1990 aan de Raad van State hebben laten weten dat het verzoekschrift tot nietigverklaring "typfouten" bevat, dat de woorden "m.n. de ligging in een landelijk woongebied" moeten worden

aangevuld met de woorden "en aangrenzend agrarisch gebied"; dat hangende de schorsingsprocedure de raadsman van de verzoekende partijen ter terechtzitting heeft verklaard dat het middel zo moet worden begrepen dat de exploitatie werd vergund niet in het woongebied met landelijk karakter, doch in het agrarisch gebied van het gewestplan;

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in essentie antwoordt dat het koninklijk besluit van 22 december 1972 de planologische voorschriften van de onderscheiden bestemming van beide gebieden duidelijk vastlegt : een woongebied is bestemd voor wonen en subsidiair voor aan de woonfunctie complementaire activiteiten die stedenbouwkundig en milieuhygiënisch verenigbaar zijn met de omgeving terwijl woongebieden met een landelijk karakter bestemd zijn voor wonen en voor landbouwactiviteiten; dat zij doet gelden dat uit het dossier blijkt dat de inrichting is gelegen in woongebied met landelijk karakter en in agrarisch gebied op ongeveer 1 km van een woongebied, dat bovendien de aangevraagde inrichting een uitbreiding van een bestaand landbouwbedrijf in agrarisch gebied betreft, "zodat zeker dezelfde uitzonderingsbepaling voor woongebieden of woongebieden met landelijk karakter geldt";

3.1.3. Overwegende dat de verzoekende partijen als volgt repliceren :

"De Bestreden beslissing heeft betrekking op de totaliteit van de exploitatie, zowel in de vroeger bestaande gebouwen gelegen in het (residentieel) landelijk woongebied als in de nieuw gebouwde stal (zie de zaken G/A 34.772/VII-6089 en G/A 40.102/VII-8681), gelegen in het aangrenzend gebied. Het gaat derhalve niet om een uitbreiding van een intensief veeteeltbedrijf dat zelf in het agrarisch gebied is gelegen, zoals de Bestendige Deputatie voorhoudt.

In ons verzoekschrift zijn we eveneens van die vaststelling uitgegaan, (zie de retroacten, in ons verzoekschrift tot schorsing uiteengezet).

De exploitaties van de nieuwe stal (240 van de 300 varkens) dient derhalve als een zelfstandige eenheid te worden beoordeeld in de besluitvorming. We dachten dat het uit ons verzoekschrift duidelijk was gebleken dat wij in eerste instantie dat deel van de exploitatie bestrijden. De overige 60 varkens en 25 runderen in de oude gebouwen zijn wellicht te beschouwen als deel uitmakend van een gewoon landbouw- en veeteeltbedrijf en berokkenen ons maar weinig hinder.

We blijven dan ook van oordeel dat de exploitatievergunning van de nieuwe stal is toegekend met miskenning van artikel 6 van de Grondwet";

dat eerste verzoeker in zijn laatste memorie er aan toevoegt dat het aldus niet gaat om een uitbreiding van een bestaand bedrijf in de zin van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen;

3.1.4. Overwegende dat de tussenkomen de partij verwijst naar het schorsingsarrest nr. 34.347 van 13 maart 1990 waarin de Raad heeft gewezen dat de afstandsregels niet gelden in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven zoals dat te dezen het geval is; dat zij betoogt dat het middel als dusdanig enkel is gericht tegen artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 en niet tegen de bestreden beslissing op zich zodat het middel onontvankelijk is; dat zij daaraan toevoegt dat er geen sprake is van tegenstrijdigheid met de bestemming van het gewestplan nu haar bedrijf een gemengd bedrijf is, waar gecombineerd aan akkerbouw en veeteelt wordt gedaan en waar de geproduceerde mest wordt aangewend voor de eigen cultuurgronden, dat het derhalve een grondgebonden landbouwbedrijf betreft;

3.1.5.1. Overwegende dat uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de woning van de verzoekende partijen is ingeplant in het woongebied met landelijk karakter in de nabijheid van de vergunde exploitatie; dat het bedrijf van de tussenkomen de partij

is gesitueerd deels in het woongebied met landelijk karakter (tot op een diepte van 50 m) deels in het daarachter liggende agrarisch gebied; dat blijkbaar de oude stallen zijn gelegen in het gedeelte woongebied met landelijk karakter, terwijl de bij uitbreiding vergunde stal is gelegen in het agrarisch gebied;

3.1.5.2. Overwegende dat artikel 11, 4.1., van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen bepaalt :

"De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven.

Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden";

dat uit voorgaande bepaling volgt dat in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven de afstandsregels niet gelden en dat de bewoners van de woongebieden als bedoeld bij artikel 5 van voornoemd koninklijk besluit aan dezelfde regeling zijn onderworpen als de bewoners van de woongebieden met landelijk karakter als bedoeld bij artikel 6, 1.2.2. van hetzelfde besluit;

3.1.5.3. Overwegende dat verzoekers niet betwisten dat het agrarisch bedrijf reeds bestaande was op het tijdstip waarop het bij koninklijk besluit van

7 november 1978 vastgesteld gewestplan Dendermonde het gebied waar verzoekers woonachtig zijn heeft aangeduid als woongebied met landelijk karakter; dat ook uit het advies van de gezondheidsinspecteur op 13 februari 1989 uitgebracht, blijkt dat het bedrijf van de tussenkomende partij een bestaand bedrijf is, waarvan de bestreden vergunning de uitbreiding toestaat; dat verzoekers in hun memorie van wederantwoord alsook in hun laatste memorie wel betwisten dat de omstreden exploitatievergunning een bestaand bedrijf betreft, zoals bedoeld in artikel 11 van voornoemd koninklijk besluit van 28 december 1972 om reden dat de oude stallen van het bedrijf gelegen zijn in het gedeelte woongebied met landelijk karakter terwijl de nieuwe stal waarvoor de exploitatie werd verleend is gelegen in het gedeelte agrarisch gebied zodat die stal als een nieuw bedrijf moet worden beschouwd, waarvoor de in artikel 11 vastgelegde afstandsregels voor woongebieden, andere dan woongebieden met landelijk karakter, wel zouden gelden; dat evenwel artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 nergens voorschrijft dat de uitzondering op de afstandsregel in geval van uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf enkel geldt wanneer dat bedrijf integraal is gelegen in agrarisch gebied; dat het bedrijf van de tussenkomende partij voor de uitbreiding zowel gelegen was in woongebied met landelijk karakter als in agrarisch gebied waarin de uitbreiding zich situeert; dat verzoekers met hun betoog er niet in slagen aan te tonen dat het te dezen niet zou gaan om de uitbreiding van een bestaand bedrijf waarvoor krachtens voornoemd artikel 11 de afstandsregel niet geldt; dat aangezien in geval van uitbreiding van een bestaand bedrijf de bewoners van de woongebieden als bedoeld bij artikel 5 van meergenoemd koninklijk besluit van 28 december 1972 aan dezelfde regeling zijn onderworpen als de bewoners bedoeld bij artikel 6, 1.2.2., het middel afgeleid uit de schending

van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel niet gegrond is;

3.2.1. Overwegende dat de verzoekende partijen in het derde middel aanvoeren wat volgt :

"3. De motivering van het advies van de gezondheidsinspecteur dd. 13-2-1989 is niet te achterhalen in het besluit. In elk geval was dit advies m.b.t. een nieuwe stal van 300 mestvarkens voorheen negatief en behoorlijk gemotiveerd (zie bijlage 4 bij het verzoekschrift tot schorsing). Dat werd reeds in ons beroepschrift als tekortkoming duidelijk gesteld (bijlage 6c bij het verzoekschrift tot schorsing).

De Bestendige Deputatie gaat daar niet verder op in dan de vaststelling dat de aanpassing van het advies van Gezondheidszorg niet a priori onaanvaardbaar is daar de toestand tussen 1981 en 1987 aanzienlijk kan gewijzigd zijn.

De Gezondheidsinspecteur moet derhalve aantonen dat de gewijzigde "toestand" een totaal tegenovergesteld advies rechtvaardigt. De tekst van het besluit doet dat niet, noch laat zulks vermoeden. Het nauwkeurigheidsbeginsel, dat een vereiste is van elke goede administratiebeslissing, is hier derhalve geschonden;"

3.2.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop het volgende antwoordt :

"De Bestendige Deputatie maakte de inhoud van het gunstig advies van de Gezondheidsinspectie van 13 februari 1989 tot de hare door expliciete verwijzing en door opname in de motivering van de belangrijkste overwegingen van dit gunstig advies.

Zo werd in het besluit verwezen naar de vaststelling dat de inrichting proper en hygiënisch werd uitgebaat; dat noch geurhinder, noch insecten werden waargenomen en dat het bedrijf op oordeelkundige manier en zonder overbemesting de mest kan afvoeren en verspreiden. Bijgevolg werd zowel formeel als inhoudelijk voldaan aan de motiveringsplicht t.a.v. dit advies. Verder blijkt uit het advies zelf, uit het advies van de AROL-Bestuur voor Leefmilieu en uit het overwegend gedeelte van het bestreden besluit dat de toestand van het bedrijf tussen 1981 en 1989 in een gunstige zin evolueerde, zodat de wijziging van het advies van de Gezondheidsinspectie dan ook niet a priori onaanvaardbaar is. De unaniem gunstige adviezen

bevestigen overigens dat de vaststellingen van de Gezondheidsinspectie korrekt zijn. Bijgevolg werd de Bestendige Deputatie uitgebreid en juist ingelicht over de plaatselijke toestand en trof zij op grond van deze informatie en de ingewonnen adviezen in redelijkheid een zowel inhoudelijk als formeel behoorlijk gemotiveerde beslissing;"

3.2.3. Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord als volgt repliceren :

"We stellen vast dat de Bestendige Deputatie ons middel niet ten gronde weerlegt. Het advies van de Gezondheidsinspecteur was in 1981 duidelijk ongunstig (zie bijlage 4 bij ons verzoekschrift tot schorsing) m.b.t. de bouwvergunning van de nieuwe stal, omdat de hinder in de nabijgelegen woonzone sterk zou verhogen en het bedrijf een meer industrieel karakter zou verkrijgen. Deze motieven zijn onmiskenbaar dezelfde gebleven, zodat de Gezondheidsinspecteur thans geen gunstig advies kan uitbrengen.

Van 1981 tot 1989 is niets veranderd aan het bedrijf (buiten het bouwen van de nieuwe stal + een opslagplaats-loods), noch aan de hinderproduktie van dergelijke varkensmesterijen, nog aan de configuratie van de omgeving (geen nieuwe dergelijke bedrijven in het landelijk woongebied of het aangrenzend agrarisch gebied bijgekomen.)";

3.2.4. Overwegende dat de tussenkomende partij in haar memorie doet gelden wat volgt :

"De bestendige deputatie maakte zich in haar beslissing de strekking van het advies van de Administratie Gezondheidszorg eigen.

In de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk gesteld dat de mest "op een oordeelkundige manier" wordt afgevoerd en gespreid over de cultuurgronden, dat zich geen sanitaire noch hygiëneproblemen stellen, en dat evenmin reukhinder of vliegenconcentraties waar te nemen zijn.

De bestreden beslissing is bijgevolg voldoende "nauwkeurig" gemotiveerd, zowel in materiële als formele zin;"

3.2.5.1. Overwegende, wat het eerste bezwaar betreft, te weten dat in het bestreden besluit wordt verwezen naar adviezen waarvan de verzoekende partijen de inhoud niet kennen, dat de motiveringsplicht opgelegd door artikel 10 van het Algemeen Reglement voor de Bescherming van de Arbeid niet vereist dat de inhoud van

de tijdens de voorbereidende procedure uitgebrachte adviezen in de beslissing vermeld wordt; dat om te voldoen aan de formele motiveringsplicht de beslissing wel de feitelijke en juridische gronden dient te vermelden die haar verantwoorden en die tevens, desnoods impliciet, een antwoord geven op de aangevoerde bezwaren voor zover die betrekking hebben op de wettigheid van de exploitatievergunning of op de gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke aspecten van de te vergunnen exploitatie en aanduiden waarom de andersluidende adviezen niet werden gevolgd; dat de grief niet kan worden aangenomen;

3.2.5.2.1. Overwegende, wat het tweede bezwaar betreft, dat wordt vastgesteld dat blijkens de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 12 juni 1981, houdende de weigering van een bouwvergunning van de kwestieuze varkensstal aan de tussenkomen partij, door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin op 27 maart 1981 "naar aanleiding van de vraag om exploitatievergunning" ongunstig advies werd verleend "omdat de hinder in de nabijgelegen woonzone sterk zou verhogen en het bedrijf een meer industrieel karakter zou krijgen"; dat op 23 oktober 1981 de bestendige deputatie de exploitatievergunning van die stal heeft geweigerd op grond van volgende motieven :

"Overwogen dat het betrokken perceel gelegen is in het agrarisch gebied; dat de bouwplaats onmiddellijk aan een woongebied met landelijk karakter paalt; dat de woonfunctie aldaar evenwaardig is met de landbouwfunctie;

Overwogen dat de exploitatie van een dergelijk bedrijf op die plaats de hinder in de nabijgelegen woonzone sterk zou doen verhogen en een onverantwoorde belasting voor de omgeving zou veroorzaken;

Overwogen dat het niet mogelijk is noch door het naleven van voorschriften van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, noch door het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden, de hinder inherent aan kwestieus bedrijf te beperken tot de normale buurtlast;";

dat daaruit blijkt dat het standpunt van de Gezondheidsinspecteur wat de hinder betreft werd gevolgd door de bestendige deputatie die over de vergunningsaanvraag diende uitspraak te doen; dat de verwerende partij niet aanvoert dat de motieven waarop haar beslissing toendertijd was gesteund in rechte en in feite niet aanvaardbaar waren;

3.2.5.2.2. Overwegende dat, nadat de verzoekende partijen in hun beroepschrift onder meer hadden aangevoerd dat naar aanleiding van een aanvraag door de tussenkomende partij tot het verkrijgen van een exploitatievergunning voor 240 varkens de gezondheidsinspecteur in 1981 een gemotiveerd ongunstig advies had uitgebracht dat had geleid tot een weigeringsbeslissing door de bestendige deputatie, terwijl het advies door de Administratie Gezondheidszorg op 13 maart 1987 uitgebracht naar aanleiding van een exploitatieaanvraag voor 300 varkens gunstig was zonder dat enige motivering werd opgegeven ter afwijking van het oorspronkelijk advies, de bestendige deputatie na het inwinnen van de vereiste adviezen waaronder dat van de Administratie Gezondheidszorg het beroep van de verzoekende partijen verwerpt en de vergunning verleent met als motivering :

"Overwegende dat appellant in zijn beroep aanhaalt dat in het vergunningsbesluit wordt vermeld dat er geen bezwaren werden ingediend; dat het advies van de gezondheidsinspecteur van 27 maart 1987 in tegenspraak is met diens advies van 1981; dat hogergenoemd advies van 27 maart 1989 niet werd gemotiveerd; dat de exploitatievergunning niet zou mogen verleend worden, zolang geen uitspraak is gedaan over de bouwvergunning door de Raad van State; dat er niet voldaan is aan de brief van de A.R.O.L., Bestuur voor Leefmilieu, van 9 juli 1986 betreffende bepaalde aanhorigheden; dat het niet over een landbouwbedrijf, maar om een bedrijf op klein-industriële schaal zou gaan; dat de strijdigheid met de verkaveling dd. 30 november 1969 nergens wordt vermeld;

Overwegende dat uit het onderzoek blijkt dat 6 bezwaren werden ingediend;

Overwegende dat de toestand tussen 1981 en 1987 dermate kan veranderd zijn dat een aanpassing van het advies van Gezondheidszorg niet a priori onaanvaardbaar is;

Overwegende dat het motiveren van adviezen niet verplicht is en dat enkel het vergunningsbesluit "met redenen dient omkleed";

Overwegende dat het al dan niet verlenen van een exploitatievergunning volledig onafhankelijk is van de bouwvergunning;

Overwegende dat er inderdaad nog geen uitbreidingsvergunning voor aardappelloods en eventuele andere aanhorigheden werd ingediend; dat bij het plaatsbezoek echter werd vastgesteld dat momenteel enkel de varkens vergunningsplichtig zijn; dat voor de nog te plaatsen voedersilo's wel nog een vergunning dient aangevraagd; dat geen aardappelen meer worden gestockeerd;

Overwegende dat wat de verkaveling betreft, dhr. EECKHAUDT op 21 april 1987 aan het Schepencollege vroeg om te verzaken aan de verkaveling;

Overwegende dat gezien de bemestingsgraad in de gemeente Wichelen er geen sprake is van overmesting; dat de mestoverschotten afkomstig van het bedrijf op een oordeelkundige manier kunnen afgevoerd en gespreid worden naar de omliggende landbouwgronden;

Overwegende dat de nieuwbouwstal zich bevindt in het agrarisch gebied op respectievelijk ca. 45 en ca. 70 m van de woningen van de beroepers;

Overwegende dat bij het onderzoek ter plaatse werd vastgesteld dat de exploitatie proper en hygiënisch wordt uitgebaat; dat noch reukhinder, noch insecten werden waargenomen omdat de hokken regelmatig worden behandeld en gereinigd;

...";

3.2.5.2.3. Overwegende, wat het aspect van de hinder betreft, dat de bestreden beslissing er zich toe bepaalt te stellen dat uit een onderzoek ter plaatse is gebleken dat de exploitatie geen reukhinder noch hinder vanwege insecten teweegbrengt, daar deze exploitatie op propere en hygiënische wijze geschiedt; dat die overweging terug te vinden is in het advies van de provinciale dienst voor de bescherming van het Leefmilieu van 25 augustus 1989; dat ook in de adviezen van de Administratie voor Gezondheidszorg van 13 februari 1989 en van 7 juni 1989 van het AROL-bestuur voor Leefmilieu wordt gesteld dat het bedrijf zindelijk wordt geëxploiteerd; dat evenwel

die adviezen werden uitgebracht op basis van de bestaande exploitatie van ongeveer slechts 60 varkens; dat de desbetreffende overweging in het bestreden besluit dus ook slaat op de bestaande exploitatie van slechts 60 varkens, doch niets zegt over de hinder die de uitbreiding van het bedrijf tot 300 varkens in de nieuwe stal voor de omgeving zou teweegbrengen, terwijl het juist die specifieke te verwachten hinder was die de gezondheidsinspecteur in 1981 er toe gebracht heeft ongunstig advies uit te brengen en die de verwerende partij in hetzelfde jaar als motief voor de weigeringsbeslissing heeft gehanteerd; dat uit de bestreden beslissing dan ook niet blijkt op grond van welke concrete gegevens de verwerende partij er toe gekomen is te oordelen dat de ongemakken inherent aan de voorgenomen exploitatie de perken van de normale hinder niet te buiten gaan, terwijl zij in haar besluit van 23 oktober 1981 nochtans van oordeel was dat het niet mogelijk was "noch door het naleven van voorschriften van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, noch door het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden de hinder inherent aan kwestieus bedrijf te beperken tot de normale burenlust"; dat in de bestreden beslissing wel wordt overwogen "dat de toestand tussen 1981 en 1987 dermate kan veranderd zijn dat een aanpassing van het advies van Gezondheidszorg niet a priori onaanvaardbaar" is maar dat, evenwel, het opperen van de mogelijkheid dat de toestand in die tijdspanne kan veranderd zijn, nog niet inhoudt dat de toestand daadwerkelijk is veranderd dermate dat daardoor een gewijzigd advies alsook een gewijzigde beslissing zijn verantwoord; dat geen rekening kan worden gehouden met desbetreffende motieven die de tussenkomende partij in haar laatste memorie laat kennen en die niet in het bestreden besluit zijn terug te vinden; dat het middel in de aangegeven mate gegrond is;

3.2.5.2.4. Overwegende, evenwel, wat het toenmalig standpunt van de gezondheidsinspecteur inzake het industrieel karakter van het bedrijf betreft, dat wordt vastgesteld dat dit standpunt, in tegenstelling tot het aspect van de hinder, door de verwerende partij niet werd betrokken in de weigeringsbeslissing van 23 oktober 1981; dat in het advies van AROL, bestuur voor Leefmilieu van 7 juni 1989 wordt gesteld dat "het al dan niet industrieel karakter geen belang (heeft), alhoewel mag gezegd worden dat het hier duidelijk om een familiaal en eerder kleinschalig bedrijf gaat"; dat de verzoekende partijen nalaten aan te tonen in welk opzicht het oorspronkelijk bezwaar van de gezondheidsinspectie "dat het bedrijf een meer industrieel karakter zou krijgen" het verlenen van de exploitatievergunning in de weg zou staan; dat dit nochtans niet evident is, daar naar luid van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 in agrarische gebieden gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven of voor intensieve veeteelt mogen worden opgericht en sub 3.1.5.3. is gebleken dat te dezen geen afstandsregels gelden; dat zoals sub 3.2.5.1. is gewezen slechts op die bezwaren moet worden geantwoord die betrekking hebben op de wettigheid van de exploitatievergunning of op de gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke aspecten van de te vergunnen exploitatie; dat de grief niet kan worden aangenomen,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Vernietigd wordt het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 19 oktober 1989 waarbij het beroep ingediend door de v.z.w. RALDES en de verzoekende partijen, tegen het

besluit van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente WICHELEN van 30 november 1988 waarbij aan de tussenkomende partij vergunning werd verleend tot exploitatie van een landbouwbedrijf met 300 varkens en 25 runderen en dit voor een termijn van 15 jaar niet wordt ingewilligd.

## **Artikel 2.**

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

## **Artikel 3.**

De kosten van het beroep, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op drieduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare  
terechtzing, op drie september 1900 achtennegentig,  
door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

|        |               |                  |
|--------|---------------|------------------|
| Mevr.  | M.-R. BRACKE, | kamervoorzitter, |
| de HH. | D. VERBIEST,  | staatsraad,      |
|        | R. STEVENS,   | staatsraad,      |
| Mevr.  | V. WAUTERS,   | griffier.        |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**V. WAUTERS.**

**M.-R. BRACKE.**